

Haavansahajumi

Tuntomerkit: Haavansahajumi (*Xyletinus tremulicola*) on pieni noin 4 mm pitkä, mustanruskea kovakuoriainen. Sen etuselkä on huppumaisen kupera ja ruumis lieriömäinen. Lajin toukat ovat pieniä, luokille taipuneita ja valkoisia. Niillä on selvät jalat erotuksena mm. kaarnakuoriaisisten toukista.

Elinkierto: Toukkavaihe kestää kaksi vuotta, jonka jälkeen toukat koteloituvat kaarnan sisälle alkukesällä. Aikuiset kuoriaiset ovat liikkeellä kesä- ja heinäkuussa.

Ravinto: Toukat syövät haavankaarna.

Puulaji: Haapa.

Lahopuutyyppi: Elävät vaurioituneet sekä kuolleet haavat. Etenkin pystyssä olevat puut.

Elinympäristöt: Sekametsät, joissa on runsaasti eläviä ja kuolleita haapoja.

Levinneisyys: Havumetsävyöhykkeen laji. Esiintyy Suomessa noin Rovaniemen korkeudelle.

Uhanalaisuus: Vaarantunut.

Asema lainsäädännössä: Rauhoitettu, sisältyy EU:n luontodirektiivin II liitteen lajeihin.

Elinympäristöjen hoidon suositukset metsätalouden maalla

- Haavan uudistamisen tukeminen jättämällä taimikkovaiheessa riistatiheiköitä, joissa on haavan taimiainesta. Etenkin suojelualueiden läheisyydessä haavan uudistumisen tukeminen on tärkeää.
- Eri-ikäisten haapojen säästäminen lehtipuusekoituksena ja säästöpuuryhmissä.
- Järeiden (yli 40 cm) onttojen haapojen säästäminen kaikissa metsänhoidollisissa toimenpiteissä.
- Kuolleiden haapojen säästäminen puun korjuun yhteydessä. Korjuussa on varottava vahingoittamasta maassa olevia lahoppuita.
- Haavan tekopötkkelöiden tekeminen avohakkuiden ja peitteisen metsänkäsittelyn yhteydessä.

Metsäkeskus

METSÄHALLITUS

Haapaa on suositeltavaa kasvattaa sekapuustona kuusen ja lehtipuiden kanssa. Haavansahajumi tarvitsee metsiä, joissa on runsaasti sekä eläviä että kuolleita haapoja.
Kuva: Matti Välimäki, Suomen metsäkeskus.

Haavansahajumille sovelias vaurioitunut järeä haapa.
Kuva: Mervi Laaksonen, Metsähallitus.

Lisätietoja:

Mannerkoski, I., 2001. *Xyletinus tremulicola* Y. Kangas – haavansahajumi, Asp barkgnagare — Julkaisussa: Ilmonen, J., Rytteri, T., & Alanen, A. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet. Suomen Natura 2000-ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristö 510, Suomen ympäristökeskus, Helsinki, s. 146–148.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemystä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.